

«Астана қаласының
Активтер және мемлекеттік
сатып алу басқармасы» ММ
2023 жылғы «__» _____
№ _____ бұйрығына
_____ - қосымша

Астана қаласы әкімдігінің «№ 9 «Нұршашу» балабақшасы»
мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорнының
Жарғысы

1. Жалпы ережелер

1. Астана қаласы әкімдігінің «№ 9 «Нұршашу» балабақшасы» мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорны (бұдан әрі – Кәсіпорын) жедел басқару құқығындағы мемлекеттік кәсіпорынның ұйымдық-құқықтық нысанындағы білім беру қызметін жүзеге асыру үшін құрылған, заңды тұлға болып табылады.

2. Мемлекеттік кәсіпорынның түрі: мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорны.

3. Кәсіпорын «Астана қаласы әкімдігінің «№ 9 «Нұршашу» балабақшасы мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорнын құру туралы» Астана қаласы әкімдігінің 2020 жылғы 31 желтоқсандағы № 107-3455 қаулысының негізінде құрылған.

4. Астана қаласының әкімдігі (бұдан әрі – әкімдік) Кәсіпорынның құрылтайшысы болып табылады.

Кәсіпорынның мүлкіне қатысты коммуналдық меншік құқығы субъектісінің құқықтарын әкімдік жүзеге асырады.

5. Кәсіпорынды басқаруды жүзеге асыратын орган «Астана қаласының Білім басқармасы» мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі – уәкілетті орган) болып табылады.

6. Кәсіпорын:

Түрі бойынша: мектепке дейінгі ұйым, балабақша;

типі бойынша: : жалпы дамыту топтарымен, шағын орталыққа жарты күнге келетін мектепалды даярлық топтарымен, жалпы дамытын инклюзивті білім беру топтарымен ерекшеленеді.

7. Кәсіпорынның атауы:

мемлекеттік тілде: Астана қаласы әкімдігінің «№ 9 «Нұршашу» балабақшасы» мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорны;

орыс тілінде: Государственное коммунальное казенное предприятие «Ясли-сад № 9 «Нұршашу» акимата города Астаны.

Кәсіпорынның қысқартылған атауы:

мемлекеттік тілде: Астана қаласы әкімдігінің «№ 9 «Нұршашу» балабақшасы» МКҚК;

орыс тілінде: ГККП «Ясли-сад № 9 «Нұршашу» акимата города Астаны.

8. Кәсіпорынның орналасқан жері: Қазақстан Республикасы, 010000, Астана қаласы, «Алматы» ауданы, А. Петров көшесі, № 17/1.

2. Кәсіпорынның заңдық мәртебесі

9. Кәсіпорын мемлекеттік тіркеуден өткен сәттен құрылған деп саналады және заңды тұлға құқығын алады.

10. Кәсіпорынның дербес теңгерімі, Қазақстан Республикасының банктерінде заңнамаға сәйкес шоттары, бланктері, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік елтаңбасы бейнеленген, өз атауы бар мөрі, белгіленген үлгідегі маңдайша жазуы бар.

11. Кәсіпорын мүліктік және мүліктік емес құқықты және міндеттерді алады, сотта талап қуынушы және жауапкер бола алады.

12. Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген жағдайларды қоспағанда, Кәсіпорын заңды тұлғаларды құра алмайды, сондай-ақ басқа заңды тұлғаның құрылтайшысы (қатысушысы) бола алмайды.

13. Кәсіпорын жасаған азаматтық-құқықтық және Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес міндетті мемлекеттік немесе өзге тіркеулерге жататын мәмілелер Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде өзге жағдайлар қарастырылмаса, тіркеуден өткен сәттен жасалған деп саналады.

3. Кәсіпорын қызметінің мәні, мақсаттары мен міндеттері

14. Кәсіпорынның Тәрбиелік-білім беру қызметі оның осы Жарғыда қарастырылған мақсаттарымен және міндеттерімен, сондай-ақ Кәсіпорынға уәкілетті орган арқылы жеткізілетін мемлекеттің білім беру тапсырыстарымен анықталады.

15. Мектепке дейінгі тәрбиелеу мен оқытудың мақсаты алғашқы бірдей жағдайлар құруды қарастырып, қарапайым оқу дағдыларын, жазу, есептеу мен ауызекі қарым-қатынас жасау және бастапқы білім беруді меңгеруді қалыптастыру болып табылады.

16. Кәсіпорынның негізгі міндеттері:

- 1) балалардың өмірін және денсаулығын қорғау;
- 2) тәрбиеленушілердің, оның ішінде ерекше білім беру қажеттілігі және жеке мүмкіндіктері бар тәрбиеленушілердің дене, зияткерлік және жеке тұлғалық дамуын қамтамасыз ететін оңтайлы жағдайлар жасау;
- 3) сапалы мектепалды даярлықты қамтамасыз ету;
- 4) баланың толыққанды дамуын қамтамасыз ету үшін отбасымен өзара іс-қимыл жасау;

5) ата-аналарға балаларды тәрбиелеу, оқыту, дамыту және денсаулығын қорғау бойынша консультативтік және әдістемелік көмек көрсету болып табылады.

17. Кәсіпорын қызметінің мәні:

1) Мектепке дейінгі тәрбие мен білім берудің Жалпы міндетті мемлекеттік стандартын іске асыру

2) тәрбиелік-білім беру үдерісінің заманауи әлеуметтік-экономикалық шарттары мен талаптарына сәйкес дамыған пәндік-кеңістіктік ортаны қамтамасыз ету;

3) оқу үдерісін жаңғыртуды қамтамасыз ету мақсатында Кәсіпорынның оқу-әдістемелік және материалдық базасын жаңарту;

4) жалпы дамыту топтарында, шағын орталыққа жарты күнге келетін мектепалды даярлық топтарында психофизикалық дамыту, жалпы дамитын инклюзивті білім беру топтарында ерекше білім беруді қажет ететін, арнайы оқу-түзету қызметі арқылы психофизикалық дамыту;

5) оқу жоспарына, баламалық және авторлық бағдарламаларға сәйкес балалардың қығызшылығын қанағаттандыру және қабілеттерін дамыту;

6) ата-аналардың (немесе өзге де заңды өкілдерінің) баланы тәрбиелеудегі сұраныстарын қанағаттандыру болып табылады;

7) кәсіпорынның негізгі кәсібі бойынша ата-аналарға кеңес беру қызметін көрсету;

8) мемлекеттік қызметтерді, оның ішінде электрондық форматта ұсыну сапасын және мерзімдерін жыл сайынғы (есептік (күнтізбелік) жылдың қорытындысы бойынша) бағалауды сақтау бойынша мониторинг жүргізу және бақылау.

18. Аталған мақсаттарға жету, қызметінің мәніне сәйкес өз міндеттерін іске асыру үшін Кәсіпорын мынадай қызмет түрлерін жүзеге асыруға құқылы:

1) балаларға арналған мерекелер, ертеңгіліктер және басқа да мәдени-ойын-сауық сипатындағы іс-шаралар өткізу;

2) театрларға, мұражайларға және т.б. бару, сондай-ақ Астана қаласының көрікті жерлерімен танысу бойынша іс-шаралар өткізу;

3) мектепке дейінгі ұйым тәрбиеленушілерінің шығармашылық қабілетін дамыту;

4) мектепке дейінгі ұйым тәрбиеленушілерінің дене бітімін және балалар спортын дамыту;

5) мектепке дейінгі ұйым тәрбиеленушілерінің қарым-қатынас қабілетін дамыту;

6) мектепке дейінгі ұйымның балаларын интеллектуалдық дамыту;

7) инклюзивтік оқытуды енгізу;

8) мектепке дейінгі ұйымның балаларын оқыту, тәрбиелеу және дамыту;

9) ақылы білім беруді және сауықтыру қызметтерінің мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту және жалпы білім берудегі жоғары мемлекеттік стандартына сәйкес ұйымдастыру.

Кәсіпорын осы Жарғыда бекітілген оның қызметінің мәні мен мақсатына сай емес қызметті жүзеге асыруға, сондай-ақ мәмілелерді жасауға құқылы емес.

19. Кәсіпорын Қазақстан Республикасының заңдарымен немесе құрылтай құжатымен белгілі бір деңгейде шектелген қызмет мақсаттарына қайшы келетін не басшының жарғылық құзыретін бұза отырып мәміле жасасуы уәкілетті органның немесе мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті органның не прокурордың талап арызы бойынша жарамсыз деп танылуы мүмкін.

Заңсыз іс-әрекет жасаған жағдайда Кәсіпорын басшысы Қазақстан Республикасы заңнамасына сәйкес жауапкершілікке тартылады.

4. Кәсіпорынның тәрбие-білім беру үрдісін ұйымдастыру

20. Кәсіпорынның Білім беру мен тәрбиелеу жүйесі діни және діни бірлестіктерден ада, зайырлы сипатта.

21. Кәсіпорын үшін мемлекеттік білім беру тапсырысын орындау міндетті болып табылады.

Егер тауарларды (жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді) сатып алушы немесе сатушы ретінде шарттар жасасу мемлекеттік білім беру тапсырысымен қарастырылған болса, Кәсіпорынның шарттар жасасудан бас тартуға құқығы жоқ. Мемлекеттік білім беру тапсырысы Кәсіпорынға уәкілетті орган арқылы жеткізіледі.

22. Кәсіпорын балалармен аптасына толық бескүндік жұмыс тәртібімен 10,5 сағат бойы жұмыс жасайды.

23. Оқу үрдісінің негізгі қатысушылары - тәрбиеленушілер, ата-аналар немесе олардың заңды өкілдері және Кәсіпорынның қызметкерлері.

Кәсіпорында оқыту мен тәрбие беру мемлекеттік және орыс тілдерінде жүргізіледі.

24. Кәсіпорында тәрбиелеу-білім беру қызметі мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының негізінде әзірленген бағдарламалар мен оқу жоспарларына сәйкес жүзеге асырылады.

Тәрбиелеу-білім беру процесін ұйымдастырудың негізі оқу және тәрбие жұмыстарын талдау, жоспарлау және бақылау болып табылады.

Тәрбиелеу-білім беру процесі тәрбиеленушілер, педагог қызметкерлердің адамгершілік қадір-қасиетін өзара құрметтеу негізінде жүзеге асырылады.

Тәрбиеленушілерге қатысты физикалық, моральдік және психологиялық қысым жасау әдістерін қолдануға жол берілмейді.

25. Кәсіпорын тиімді тәрбиелеу-білім беру процесін қамтамасыз ету үшін (баланың жеке басының шығармашылық, рухани және дене мүмкіндіктерін дамыту, адамгершілік негіздерін және салауатты өмір салтын қалыптастыру) Қазақстан Республикасының білім саласындағы орталық атқарушы орган бекіткен педагогтерге баламалы авторлық бағдарламаларды таңдау, қолдану,

тәрбиелеу, оқыту мен сауықтырудың жаңа технологияларын енгізу құқығын береді.

26. Мектепке дейінгі оқыту мектепте оқытуға балаларды мектепалды дайындау түрінде бес жастан бастап жүзеге асырылады.

Кәсіпорын тәрбиеленушілерінің оқу жүктемесі, ұйымдастырылған оқу қызметінің тәртібі мен ұзақтығы мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты негізінде әзірлеген үлгілік оқу жоспарына сәйкес айқындалады. Ұйымдастырылған оқу қызметінің кестесіне сәйкес, балалардың белсенді демалуы үшін, жеткілікті үзілістер қарастырылған.

27. Ұйымдастырылған оқу қызметінің кестесі педагогикалық кеңесте қаралып бекітіледі және маусымға сәйкес өзгертілуі мүмкін.

28. Кәсіпорын қазақ тілін мемлекеттік тіл ретінде білуді және дамытуды, сондай-ақ мектепке дейінгі білім беру мен оқытудың жалпы білім беру стандартына сәйкес орыс тілін немесе басқа бір шет тілін оқытуды қамтамасыз етеді.

29. Кәсіпорында әр балаға мынадай :

- 1) өмірі мен денсаулығының қорғалуына;
- 2) қадір-қасиетінің қорғалуына;
- 3) дене, моральдық немесе психологиялық зорлық-зомбылықтың барлық түрлерінен қорғалуына;
- 4) мемлекеттік мектепке дейінгі тәрбие мен білім беру стандартына сәйкес оның шығармашылық қабілеттері мен қызығушылықтарының дамуына;
- 5) сапалы мектепалды даярлануына;
- 6) дамудағы кемшіліктерді түзетуде білікті көмек алуына;
- 7) бейімділігіне, қабілеттеріне, тілегіне және денсаулық жағдайына сәйкес қосымша білім беру, сауықтыру қызметтерін алуына кепілдік беріледі.

30. Ата-аналар (немесе өзге заңды өкілдер):

- 1) бала денсаулығының жай-күйін, тілегін, жеке дара ерекшеліктері мен бейімділігін ескере отырып мектепке дейінгі ұйымды таңдауға;
- 2) педагогикалық кеңестің, мектепке дейінгі ұйым кеңесінің, ата-аналар комитетінің жұмысына қатысуға;
- 3) балаларды тәрбиелеу мен оқыту проблемалары бойынша консультативтік және әдістемелік көмек алуға;
- 4) өз балаларын бағдарламалық материалдарды меңгеруге, мінез-құлқына қатысты ақпарат алуға;
- 5) осы Жарғыда, Кәсіпорын мен ата-ана (немесе өзге де заңды өкілдері) арасындағы шартта белгіленген шекте, балаға дұрыс қарауды, күтуді, тәрбиелеу мен дамытуды талап етуге;
- 6) өз баласы үшін қосымша ақылы білім беру және сауықтыру қызметтерін таңдауға;
- 7) Кәсіпорында балалармен жұмысты жақсарту және қосымша қызметтерді ұйымдастыру бойынша ұсыныстар енгізуге құқылы.

31. Ата-аналар (немесе өзге заңды өкілдері):

1) олардың құқығы мен міндеттеріне қатысты бөлікте Жарғы мен ішкі еңбек тәртібі ережесін орындауға;

2) бала өмірі үшін салауатты және қауіпсіз жағдай жасауға, олардың зияткерлік және тәни мүмкіндіктерін дамытуға, адамгершілік тұрғысынан қалыптасуын қамтамасыз етуге;

3) тәрбиелеу-білім беру процесінде және мектепалды даярлығын қамтамасыз етуде Кәсіпорын педагогтарымен ынтымақтастық жасауға;

4) баланың келуін қамтамасыз етуге;

5) Кәсіпорында баланы ұстау үшін уақтылы ақы төлеуге міндетті.

32. Кәсіпорын басшысының заңды тұлғаның жарғыдан тыс қызметті жүзеге асыруға бағытталған іс-қимылдары еңбек міндеттерін бұзу болып табылып, тәртіптік және материалдық жауаптылық шараларын қолдануға әкеп соғады.

5. Кәсіпорында балаларды қабылдау

33. Кәсіпорын Қазақстан Республикасы «Білім туралы» Заңына сәйкес, мектепке дейінгі білім беру саласында мемлекеттік қызмет көрсету стандартына және өзге де нормативтік құқықтық актілерге, сондай-ақ олардың негізінде әзірленген кәсіпорынның осы Жарғысына сәйкес тәрбиелеу және оқытуға қабылдауды жүзеге асырады.

34. Баланы Кәсіпорынның жалпы дамыту топтарына, инклюзивті білім берудің жалпы дамыту топтарына, толық емес шағын орталық топтарына қабылдау басшымен жүргізіледі:

1) жалпы дамыту топтарына Уәкілетті орган берген жолдаманың, денсаулық паспорты негізінде;

2) шағын орталыққа жарты күнге келетін мектепалды даярлық топтарына уәкілетті органның жолдамасы, денсаулық паспорты негізінде;

3) инклюзивті білім берудің жалпы дамыту топтарына Уәкілетті органның жолдамасының, психологиялық – медициналық – педагогикалық кеңесінің қорытындысы, денсаулық паспорты негізінде қабылданады.

35. Кәсіпорын мектепке түсуші тәрбиеленушінің ата-аналарың (және олардың заңды өкілеттерін) аталған Жарғымен және Кәсіпорынның білім беру үдерісін ұйымдастыруды реттейтін басқа да құжаттармен таныстырады.

36. Кәсіпорын әкімшілігі мен мектепке түсуші тәрбиеленушінің ата-аналарың (және олардың заңды өкілеттерін) арасында білім беру қызметтерің көрсетуге екі данада шарт жасалады.

Шарт жазбаша түрде жасалады және Кәсіпорын қызметінің ерекшеліктері мен Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес барлық маңызды жағдайларды қамтуы тиіс.

37. Төмендегі жағдайларда баланың Кәсіпорындағы орны сақталады:

1) бала ауырып қалғанда, емделгенде, сауыққанда, түзету және бала денсаулықты сақтау ұйымдарында оңалғанда (қорытындысы көрсетілген жағдайдағы анықтаманы ұсынған кезде);

2) тәрбиеленушінің ата-анасының біреуі жазбаша өтініш қалдырғанда (немесе заңды өкілдерінің) жылына екі ай мерзімімен еңбек демалысында немесе сауықтыру орнында болғанда бала орны сақталады;

3) елді мекенде карантин, төтенше жағдай (әлеуметтік, табиғи, техногенді ерекшелігімен төтенше жағдайлар) енгізілген кезінде.

38. Уәкілетті органның келісуі бойынша басшы (менгеруші) балаларды Кәсіпорыннан мынадай жағдайда шығарады:

1) мектепке дейінгі ұйым мен ата-аналар немесе баланың заңды өкілі арасында келісім талаптары бұзылса;

2) бала бір айдан астам дәлелсіз себеппен және әкімшілікке ескертпей балабақшаға келмеген кезде;

3) баланың Кәсіпорынға келуіне, дәрігерлік консультациялық комиссия анықтамасы негізінде медициналық қарама-қайшылықтың болуы.

Ата-аналар (немесе өзге заңды өкілдерге) баланың Кәсіпорыннан шығарылатындығы туралы 10 (он күн бұрын хабардар етіледі).

6. Кәсіпорында ақылы қызмет көрсету тәртібі

39. Кәсіпорын Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіпте ақылы негізде тауарларды (жұмыстар мен қызметтерді) ұсынуға құқылы.

40. Кәсіпорынның ақылы негізде ұсынатын тауарлары (жұмыстары және қызметтері), мемлекеттік білім беру тапсырысы аясында қаржыландырылатын негізгі іс-әрекеттің орнына көрсетіле алмайды.

41. Кәсіпорынның ақылы негізде ұсынатын тауарлардың (жұмыстар мен қызметтердің) бағасы, Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіпте бекітуге жатады.

42. Кәсіпорын ұсынатын ақылы тауарлар (жұмыстар мен қызметтер) шарт негізінде іске асырылады.

43. Ақылы білім беру және сауықтыру қызметтері тәрбиеленушілерге ата-аналарының (өзге заңды өкілдерінің) тілегі бойынша, Кәсіпорын мен тәрбиеленушілердің ата-анасы (немесе заңды өкілдері) арасында жасалған шарт негізінде бөлек кесте бойынша ұсынылады.

44. Кәсіпорын мен тәрбиеленушілердің ата-аналарының Кәсіпорындағы қарым-қатынастары шарт негізінде жүзеге асырылады.

Тәрбиелеу-білім беру қызметтерін көрсету шартының (бұдан әрі - Шарт) тараптары тәрбиелеу-білім беру үдерісіне қатысушылар: Кәсіпорынның әкімшілігі басшы тұлғасында, ата-аналар (өзге заңды өкілдері) болып табылады.

Шарт жазбаша немесе электронды түрде жасалады және Кәсіпорын жұмысының ерекшеліктеріне және Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес барлық маңызды көрсетілуі тиіс.

Ақылы қосымша білім беру және сауықтыру қызметтерін көрсетуден алынған қаражат «Білім туралы» Заңының 63 бабына сәйкес, тиісті дамыту ортасын құруға, білім беру үдерісіне, мамандардың еңбекақысын есептеуге жұмсалады.

7. Кәсіпорынды басқару

45. Кәсіпорынды жалпы басқаруды Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес айқындалған уәкілетті орган жүзеге асырады.

46. Әкімдік:

Кәсіпорынды құру, қайта ұйымдастыру және тарату туралы шешім қабылдайды;

2) Кәсіпорынның Жарғысын бекітеді, оған өзгерістер мен толықтырулар енгізеді немесе жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын, коммуналдық мүлікке билік етуге уәкілетті атқарушы органға өкілеттік береді;

3) коммуналдық мүлікті Кәсіпорынның соңынан бекітеді;

4) Кәсіпорынның филиалдар мен өкілдіктер құруына келісім береді;

5) Кәсіпорынның мүлкін пайдалану туралы, оның ішінде оны кепілге, жалға алуға, өтеусіз пайдалануға және сенімгерлікпен басқаруға беру туралы шешімдер қабылдайды;

6) осы Жарғымен және Қазақстан Республикасының өзге де заңнамасында жүктелген өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

47. Уәкілетті орган:

1) Кәсіпорын қызметінің басым бағыттарын және бюджеттен қаржыландырылатын жұмыстарының (көрсететін қызметтерінің) міндетті көлемдерін айқындайды;

2) Кәсіпорынды даму жоспарларын және оларды орындау жөніндегі есептерін қарайды, келіседі және бекітеді;

3) Кәсіпорынның даму жоспарларының орындалуын бақылауды және талдауды жүзеге асырады;

4) Кәсіпорынның мүлкін пайдалануға және сақтауға бақылауды қамтамасыз етеді;

5) Кәсіпорын мүлкінің есепке алуды ұйымдастырады, оны тиімді пайдалануды қамтамасыз етеді;

6) Кәсіпорын басшысының құқықтарын, міндеттері мен жауапкершілігін, оны лауазымынан босату негіздерін айқындайды;

7) педагог қызметкерлердің мына біліктілік санаттарын береді және растайды: «Педагог-сарапшы», «Педагог-зерттеуші», «Педагог-шебер»;

8) осы Жарғымен және Қазақстан Республикасының өзге де заңнамасымен жүктелген өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

48. Басшы Кәсіпорынды басқару органы болып табылады.

49. Кәсіпорын басшысын уәкілетті орган қызметке конкурс негізінде тағайындайды және қызметтен босатады. Оны аттестаттау Қазақстан Республикасының заңнамасында бекітілген жағдайларды қоспағанда, Қазақстан Республикасындағы аттестаттау қағидаларында белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады.

50. Уәкілетті орган Кәсіпорын басшысымен еңбек қатынастарын Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес еңбек шартын жасасу арқылы ресімдейді.

51. Кәсіпорын басшысы Кәсіпорынның қаржы-шаруашылық қызметі мен мүлкінің сақталуына, Кәсіпорынға жүктелген тапсырмалардың орындалуына және оның функцияларын жүзеге асыруға, таза табыстың белгіленген бөлігін уақтылы бюджетке аудармағаны, сондай-ақ Кәсіпорын қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының нормаларына сәйкес келмеуіне жеке жауап береді.

52. Кәсіпорын басшысы Кәсіпорындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдардың ұйымдастырылуына жеке жауапты болады.

53. Кәсіпорын басшысы Қазақстан Республикасының заңнамасында және осы Жарғыда айқындалатын өз құзыретіне сәйкес дара басшылық қағидаттарында іс-қимыл жасайды және Кәсіпорын қызметінің мәселелерін дербес шешеді.

54. Басшы:

1) Кәсіпорынның атынан сенімхатсыз әрекет етеді және оның мүдделерін барлық органдарда білдіреді;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасымен бекітілген шектерде Кәсіпорынның мүлкіне билік етеді;

3) шарттар жасасады және өзге де мәмілелер жасайды;

4) сенімхаттар береді;

5) банктік шоттар ашады;

6) Кәсіпорынның барлық қызметкерлері үшін міндетті бұйрықтар шығарады және нұсқаулар береді;

7) Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес Кәсіпорынның қызметкерлерін жұмысқа қабылдайды және олармен еңбек шарттарын бұзады, көтермелеу шараларын қолданады және егер Қазақстан Республикасының заңнамасымен және осы Жарғымен өзгеше көзделмесе оларды жазаға тартады;

8) өзінің орынбасарлары мен Кәсіпорынның басқа да басшы қызметкерлерінің құзыретін белгілейді;

9) өзінің орынбасарларын қызметке тағайындау және қызметтен босату үшін уәкілетті органға кандидатуралар ұсынады;

10) өзінің орынбасарлары мен Кәсіпорынның басқа да басшы қызметкерлерінің құзыретін белгілейді;

11) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де функцияларды жүзеге асырады.

55. Кәсіпорынды басқару бірізділік және алқалылық басқару принципінде құрылады.

Кәсіпорынды алқалық басқару түрлері:

Педагогикалық және әдістемелік кеңесі;

Қамқоршылық кеңесі.

56. Педагогикалық кеңесінің құрамына (бұдан әрі-Кеңес): Кәсіпорын басшысы (төрағасы), оның орынбасарлары, қызметкерлері кіреді. Кеңес Кәсіпорын іс-әрекеті мен ұйымдастырудың барлық маңызды мәселелері бойынша дауыстарды санап, ашық дауыс беру арқылы шешім қабылдайды. Дауыстар саны тең болған жағдайда төраға дауысы шешуші болып табылады. Кеңес жұмысын ұйымдастыру тәртібін, оны сайлау тәртібін қосқанда Кәсіпорын басшысы бекітеді.

57. Кеңестің басты міндеттері: білім беруді дамытудың мемлекеттік бағдарламасын іске асыру бойынша ұжым күшін біріктіру, Кәсіпорын ұжымының оқу-әдістемелік жұмысын жетілдіруге бағыттау болып табылады.

58. Кеңестің құзыретіне жатады:

1) оқу жоспарлары мен бағдарламаларды бекіту;

2) педагогикалық қызметтің негізгі бағыттарын айқындау;

3) Кәсіпорын педагогикалық құрамының біліктілігін арттыру бойынша жұмыстарды ұйымдастыру, олардың шығармашылық бастамашылықтарын дамыту;

4) озық тәжірибені тарату;

5) қызметкерлерді ынталандырудың әр түріне ұсыну.

59. Қамқоршылық кеңесі ерікті, жариялық, алқалық және тең құқылық қағидаларымен әрекет ететін, Кәсіпорынмен алқалық басқару органы болып келеді.

Қамқоршылық кеңесі астаналық деңгейдегі білімді, ғылыми және мәдени орталығы сияқты астананың қоғамдық-саяси өміріндегі Кәсіпорынның рөлін арттыру, Кәсіпорынды дамыту әрі тиімді әрекет ету мақсатында құрылады. Қамқоршылық кеңесі қоғамдық-кеңес беру органы сияқты әрекет етеді, Кәсіпорынның келешек дамуындағы мәселелерін шешуге қатысады.

Кәсіпорынның Қамқоршылық кеңесінің мүшесі қатыса алады:

Кәсіпорынның дамуына бағытталған іс-шараларын әзірлеп, іске асыруға;

Кәсіпорынның педагогикалық кеңесінің отырысына;

Кәсіпорынның басқа да басқару органының жұмысына.

Қамқоршылық кеңесінің негізгі міндеті Кәсіпорынның әкімшілігіне өз құзыры шегінде көмек көрсету болып табылады.

тәрбиеленушілердің ата-аналарымен жұмысында Кәсіпорынға көмек көрсету;

Кәсіпорынның іс-шараларын ұйымдастырып, өткізуге көмек көрсету;

Кәсіпорынға материалдық қолдау мәселесін шешуге;

қаржы мәселелерін шешуге, яғни ата-аналар төлемі бойынша шығындардың сметасын бекіту, ата-аналар төлемінің шығындарын және басқа

да қаржы-материалдық мәселелеріне қамқоршылық кеңесінің ревизиялық комиссиясының бақылауы;

тәрбиеленушілерді марапаттауға байланысты мәселелерін педагогикалық кеңесімен бірлесіп шешуге;

60. Кәсіпорында жыл сайын аттестаттау өткізетін, педагогикалық қызметкерлерді кәсіптік қызметін ескере отырып, Кәсіпорын басшысының бұйрығымен аттестаттау комиссиясы құрылады.

8. Еңбек ұжымының мүшелері, олардың міндеттері мен құқықтары

61. Еңбек ұжымының мүшелеріне Кәсіпорын негізгі жұмыс орны болып табылатын тұлғалар (басшы және оның қызметкерлері) жатады.

Тиісті кәсіптік білімі бар және біліктілік талаптарына жауап беретін Қазақстан Республикасының кез-келген азаматы Кәсіпорын қызметкері бола алады.

62. Кәсіпорындағы жұмысқа (Қазақстан Республикасының қылмыстық процесстік кодексінің 35 бабы бірінші тармағының 1) және 2) тармақшалары негізінде тоқтатылған қылмыстық жауапқа тартылған тұлғаларды есептемегенде) қылмыстық құқық бұзғаны үшін қылмыстық жауапқа тартылған, соттылығы бар немесе жоқ тұлғалар жіберілмейді: адам өлтіру, денсаулыққа қасақана зиян келтіру, халықтың денсаулығына қарсы, жыныстық қол сұқбау, экстремистік немесе террористік қылмыстар, адамдарды сату.

63. Кәсіпорын басшысы мен оның қызметкерлері арасындағы өзара қарым-қатынас Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес еңбек шарты негізінде жүзеге асырылады. Еңбек шартының талаптары Қазақстан Республикасы заңнамасының нормаларына қайшы келмеуі тиіс.

64. Кәсіпорын қызметкерлері:

- 1) кәсіптік қызметі үшін жағдаймен қамтамасыз етілуге;
- 2) атқаратын лауазымы мен мамандығына сәйкес Кәсіпорын қызметіне қатысуға;
- 3) өзінің кәсіптік атақ-абыройын қорғауға;
- 4) білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының талаптарын сақтау кезінде ұйымдастыру қызметі мен әдіс-тәсілдерін еркін таңдауға;
- 5) Кәсіпорынның қызметіне байланысты кез-келген мәселені еңбек ұжымының талқылауына салуға;
- 6) қызметтік жоғарлау және біліктілік санатын арттыру мақсатында мерзімінен бұрын аттестатталуға;
- 7) штаттық кестеге және біліктілік санатына сәйкес кепілді еңбекақы алуға;
- 8) педагогикалық қызметіндегі жетістіктері үшін мемлекеттік марапат, құрметті атақ, сыйақы түріндегі моралдық және материалдық ынталандыруға;
- 9) Кәсіпорын әкімшілігінің бұйрықтары мен өкімдеріне шағымдануға;

10) Қазақстан Республикасының Еңбек кодексімен, сондай-ақ өзге де нормативті құқықтық актілермен реттелетін құқықтарға құқылы.

65. Кәсіпорын қызметкерлерінің міндеттері:

1) осы Жарғыны сақтауға, ішкі тәртіп ережесін, лауазымдық нұсқауларды, Кәсіпорынның қауіпсіздік техникасы ережелерін және жергілікті актілерін, Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін басшының тапсырмасын орындауға;

2) Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіпте өз функцияларын орындалуына дербес жауап беруге;

3) оқушыларды салауатты өмір салты дағдыларына баули отырып, олардың өмірі мен денсаулығын қамтамасыз етуге;

4) мектепке дейінгі тәрбиелеу және оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының талабына сай құжаттарды және басқада құжаттарды уақытында тапсыру әрі жүргізу;

5) өзінің кәсіптік біліктілігі аясында теориялық және практикалық білімдері мен дағдыларын меңгеруге;

6) өзінің кәсіптік шеберлігін, зияткерлік, шығармашылық және жалпы ғылыми деңгейін тұрақты жетілдіруге;

7) бес жылда бір реттен кем емес тиісті санатқа аттестаттаудан өтуге, бес жылда біліктілік санатын растауға;

8) педагогикалық этика нормаларын сақтауға;

9) өз біліктіліктерін арттыруға;

10) медициналық тексеруден дер кезінде өтуге;

11) салауатты өмір салтын ұстануға және оны тәрбиеленушілер арасында насихаттауға;

12) тәрбиеленушілердің және олардың ата-аналарының атақ-абыройын құрметтеуге міндетті.

66. Тәрбиеленушілердің денесіне немесе моралдық-психологиялық залал келтірген кінәлі қызметкерлер Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіпте жеке жауапкершілікке тартылады.

67. Кәсіпорын қызметкерлеріне тәрбие-білім беру үдерісінде саяси үгіт, діни насихат мақсатында және Қазақстан Республикасының Конституциясына және Қазақстан Республикасының заңнамаларына қайшы келетін әрекеттерге тәрбиеленушілерді еліктіруге тыйым салынады.

68. Педагогикалық этика нормалары мен міндетін бұзғаны үшін педагог қызметкер Қазақстан Республикасының заңнамаларында және еңбек шартында қарастырылған жауапкершілікке тартылуы мүмкін.

9. Кәсіпорынның жұмыс тәртібі

69. Кәсіпорынның әкімшілігі мен еңбек ұжымы арасындағы өзара қатынас Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне және ұжымдық шартқа сәйкес айқындалады.

70. Кәсіпорынның жұмыс тәртібі ішкі еңбек тәртібі ережелерімен бекітіледі және Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасының нормаларына қайшы келмеуі тиіс.

10. Кәсіпорын мүлкі

71. Кәсіпорынның мүлкін, құны оның теңгерімінде көрсетілетін Кәсіпорынның активтері құрайды.

72. Кәсіпорынның мүлкі бөлінбейтін болып табылады және салымдар (жарғылық капиталдағы қатысу үлестері, пайлар) бойынша, оның ішінде Кәсіпорын қызметкерлерінің арасында бөлуге болмайды.

73. Кәсіпорын мүлкі:

1) оған құрылтайшы берген мүліктің;

2) өз қызметінің нәтижесінде сатып алынған мүліктің (ақшалай табыстарды қоса алғанда);

3) Қазақстан Республикасының заңнамасымен тыйым салынбаған өзге де қаражат есебінен қалыптастырылады.

74. Кәсіпорынның жүргізуінде тек оның жарғылық мақсаттарымен көзделген қызметін қамтамасыз ету үшін оған қажетті, не осы қызметтің өнімі болып табылатын мүлкі болуы мүмкін.

75. Оперативті басқару құқығын алу және тоқтату, егер осы Жарғыда өзгеше көзделмесе немесе аталған заттық құқықтың табиғатына қайшы келмесе, Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде меншік құқығын және өзге де заттық құқықты алу мен тоқтату үшін көзделген талаптарда және тәртіппен жүзеге асырылады.

76. Оперативті басқарудағы мүлікті пайдаланудың жемістері, өнімі мен кірістері, сондай-ақ Кәсіпорын шарттар немесе өзге де негіздер бойынша алған мүлік Қазақстан Республикасының заңнамасында меншік құқығын алу үшін белгіленген тәртіппен Кәсіпорынның оперативті басқаруына түседі.

77. Егер Қазақстан Республикасының заңнамасымен немесе құрылтайшының шешімімен өзгеше белгіленбесе, мүлікке шаруашылық оперативті басқару құқығы, оған қатысты құрылтайшы оны Кәсіпорынға бекіту туралы шешім қабылдаған, Кәсіпорында мүлікті өз теңгеріміне бекіткен сәтінде туындайды.

78. Кәсіпорынның негізгі құралдарға жататын мүлікті сатып алу-сату, айырбастау, сыйға тарту шарттары негізінде иеліктен айыруға құқығы жоқ.

79. Кәсіпорынның мүлкіне оперативті басқару құқығы, Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 249-бабында көзделген тәртіппен және меншік құқығын тоқтату негіздері бойынша, сондай-ақ осы Жарғының 80-тармағында көзделген жағдайларда тоқтатылады.

80. Егер Қазақстан Республикасының заңдарында өзгеше белгіленбесе, әкімдік тиісті саланың уәкілетті органының келісімі бойынша Кәсіпорынға

бекітілген мүлікті алып қоюға не оны өзі құрған басқа заңды тұлғалар арасында қайта бөлуге құқылы.

81. Оперативті басқару құқығындағы мүлікті алып қою туралы шешімінде әкімдік Кәсіпорынға оны өзге тұлғаға бергенге дейін ұстауын және сақталуын қамтамасыз етудің мерзімдерін белгілейді.

82. Осы Жарғының 78-тармағында көзделген жағдайларды қоспағанда, негізгі құралдарға жататын, өзіне бекітіліп берілген мүлікті иеліктен шығаруға немесе оған өзгеше тәсілмен билік етуге, дебиторлық берешекті әкімдіктің жазбаша келісімімен ғана беруге және есептен шығаруға құқылы.

83. Кәсіпорын оған оперативті басқару құқығында бекітілген негізгі құралдарға жатпайтын жылжымалы мүлікке дербес билік етеді.

11. Кәсіпорынның қызметін қаржыландыру

84. Кәсіпорынның қызметі өз табысы және Қазақстан Республикасының бюджет заңнамасында айқындалған тәртіппен алынған бюджет қаражаты (жергілікті және республикалық бюджет) есебінен даму жоспарына сәйкес қаржыландырылады.

Кәсіпорынның даму жоспарларын әзірлеу және бекіту тәртібі Қазақстан Республикасының Үкіметімен айқындалады.

85. Кәсіпорынның таза табысының бір бөлігін аудару нормативін әкімдік белгілейді.

Кәсіпорынның таза табысының бір бөлігі белгіленген нормативтер бойынша Қазақстан Республикасының Бюджет кодексінде белгіленген тәртіппен республикалық бюджетке аударылуы тиіс.

Кәсіпорын таза табысының бір бөлігін республикалық бюджетке аударуды корпоративтік табыс салығы бойынша декларацияны тапсыру үшін белгіленген мерзімнен кейін он жұмыс күнінен кешіктірмей жүргізеді.

86. Кәсіпорын өзі өндіретін өнімді дербес жүзеге асырады.

Кәсіпорын өндіретін және іске асыратын тауар (жұмыс, көрсетілетін қызмет) бағасын әкімдік бекітеді.

87. Қазақстан Республикасының заңнамасында тыйым салынған, Кәсіпорынның Жарғысында көзделмеген қызметті жүзеге асырудан осы Кәсіпорын алған табыстар, сондай-ақ бюджеттен қаржыландыру есебінен құралған, сатылатын тауарлардың (жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің) белгіленген бағаларын көтеру нәтижесінде алынған табыстар Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалатын тәртіппен бюджетке алып қоюға жатады. Мүлікті бухгалтерлік есеп қағидалары бойынша тиісті түрде көрсетпей пайдалану фактілері анықталған жағдайда, ол да алып қоюға жатады.

12. Кәсіпорынның жарғылық капиталы

88. Кәсіпорынның жарғылық капиталы құрылтайшыдан жарғылық қызметті жүзеге асыру үшін басқаруға алынған мүліктен қалыптасады.

13. Кәсіпорынның есепке алуы мен есептілігі

89. Кәсіпорынның бухгалтерлік есебін жүргізу және қаржылық есептілігін жасау Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасына және қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына сәйкес Кәсіпорынның басшысы бекітетін есеп саясатына сәйкес жүзеге асырылады.

90. Кәсіпорынның жылдық қаржылық есеп беруі бухгалтерлік теңгерімді, табыстар мен шығындар туралы есепті, ақша қозғалысы туралы есепті, өз капиталындағы өзгерістер туралы есепті, түсіндірме жазбаны қамтиды.

14. Кәсіпорынның жауапкершілігі

91. Жедел басқару құқығындағы Кәсіпорын өз міндеттемелері бойынша өзінің билігіндегі ақшамен жауап береді. Осы заңды тұлғаның тарату жағдайларын қоспағанда, қазыналық кәсіпорының қалған мүліктін алып қоюға жол берілмейді.

Жедел басқару құқығындағы Кәсіпорын мемлекеттің міндеттемелері бойынша жауап бермейді. Қазыналық кәсіпорынның ақшасы жеткіліксіз болған кезде, оның міндеттемелері бойынша Қазақстан Республикасы немесе әкімшілік-аумақтық бөлініс тиісті бюджет қаражатымен субсидиарлық жауаптылықта болады.

15. Кәсіпорын қызметкерлеріне еңбекақы төлеу

92. Кәсіпорынның еңбекақы төлеу қоры Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген Кәсіпорын қызметкерлерінің лауазымдық айлықақы (мөлшерлеме), еңбек жағдайларына қосымша ақы және үстемақы, өтемақы, сыйлықақы жүйесі мен өзге де сыйақы есебінен айқындалады.

93. Кәсіпорын қызметкерлеріне еңбекақы төлеу жүйесі Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес орнатылады.

94. Кәсіпорынның еңбекақы төлеу қоры, еңбекақы төлеу нысандары, тариф кестесі, лауазымдық айлықақылар Кәсіпорынның штаттық кестесіне сәйкес және Уәкілетті органымен бекітіледі.

16. Кәсіпорынның халықаралық ынтымақтастығы

95. Кәсіпорын халықаралық ынтымақтастықты Қазақстан Республикасының заңнамаларына және халықаралық шарттарға сәйкес іске асырады.

96. Кәсіпорын білім саласындағы уәкілетті органның келісімі бойынша өз жұмысының ерекшелігіне сәйкес шетел білім, ғылым және мәдениет ұйымдарымен, халықаралық ұйымдар мен қорлармен тікелей байланыс орнатуға, ынтымақтастық туралы екі жақты және көп жақты шарттар жасасуға, білім алушылармен, педагогикалық және ғылыми қызметкерлермен халықаралық тәжірибе алмасу бағдарламаларына қатысуға, білім саласындағы халықаралық үкіметтік емес ұйымдарға (ассоциациялар) кіруге құқығы бар.

17. Кәсіпорынды қайта ұйымдастыру және тарату

97. Кәсіпорынды қайта құру және тарату әкімдіктің шешімі бойынша жүргізіледі.

Кәсіпорын Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексімен көзделген басқа да негіздер бойынша таратылуы мүмкін.

98. Кредит берушілердің талаптарын қанағаттандырғаннан кейін қалған таратылған Кәсіпорынның мүлкін әкімдік қайта бөледі.

Кредит берушілердің талаптары қанағаттандырылғаннан кейін қалған таратылған Кәсіпорынның ақшасы, Кәсіпорынның мүлкін сату нәтижесінде алынған қаражатты қоса алғанда, тиісті бюджеттің табысына есептеледі.

18. Жарғыға өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі

99. Кәсіпорынның Жарғысына өзгерістер мен толықтыруларды тиісті саладағы уәкілетті органның ұсынымы бойынша мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті органның бұйрығымен енгізіледі.

100. Кәсіпорынның құрылтай құжаттарына енгізілген өзгерістер мен толықтырулар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тіркеледі.
